

Stichting Dorpsraad Biervliet
Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD)
Plan-MER locatiestudie twee nieuw kerncentrales

Inhoudsopgave

Inleiding en context	2
Zienswijze dorpsraad	2
1 Inleiding cNRD	2
1.5. Waarom zijn nieuwe kerncentrales nodig?	2
Overwegingen kernenergie	2
2 De milieueffectrapportage	4
3 Huidig beleid voor kerncentrales	6
4 Analyse redelijke alternatieven	6
4.3.1 Sloegebied	6
4.3.4 Terneuzen	6
4.3.7 Afweging locaties	6
5 Referentiesituatie en autonome ontwikkeling	8
5.3 Terneuzen	8
5.3.1 Werkgebieden	8
5.3.2 Interconnectie met 380 kV station	8
5.3.3 Infrastructuur	8
5.3.4 Landschappelijke impact kerncentrales	9
5.3.5 Cultuurelementen	9
5.3.6 Gezondheid	9
5.3.7 Veiligheid	9
5.3.8 Woongenot	10
5.3.9 Geluidshinder	10
6 Reikwijdte en detailniveau effectbeoordeling plan-MER	10
7 Tot slot	11
8 Bijlagen	12
9 Overzicht belangrijke bronnen	13

Inleiding en context

Deze zienswijze is opgesteld door de werkgroep Energie in opdracht van Stichting Dorpsraad Biervliet.

De werkgroep Energie bestaat uit: Willem Hovestad, Stefan Lippens, Marc Nieuwenhuis, Edwin Vervaet en Eric Waals.

Stichting Dorpsraad Biervliet (hierna Dorpsraad) is belanghebbende en de officiële vertegenwoordiging van de bevolking van Biervliet, Driewegen, de omliggende polders en vraagt recht te doen aan de belangen en zorgen van haar inwoners en bedrijven.

De Dorpsraad dient deze zienswijze in met betrekking tot het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) – Plan-MER locatiestudie twee nieuwe kerncentrales. In deze zienswijze hebben wij de hoofdstukken gevolgd zoals die zijn opgenomen in het cNRD. De Dorpsraad geeft aan waar zij de noodzaak ziet om vragen te stellen t.a.v. de op te stellen MER.

De reden voor deze zienswijze is dat het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) is gestart met een ruimtelijke procedure voor de bouw van twee nieuw kerncentrales en de verkenning naar één geschikte locatie om twee kerncentrales te realiseren.

Daarbij gaat het voor de inwoners van Biervliet en omstreken vooral om de impact op het welzijn van de bevolking en de omgeving tijdens de bouwfase van de twee kerncentrales, indien de keuze valt op de locatie Paulinapolder te Biervliet en Mosselbanken in de gemeente Terneuzen (hierna Paulinapolder/Mosselbanken).

Zienswijze dorpsraad

De dorpsraad reageert met een zienswijze op de hoofdstukken uit het cNRD (Plan MER locatiestudie twee nieuwe kerncentrales)

1 Inleiding cNRD

1.5. Waarom zijn nieuwe kerncentrales nodig?

Overwegingen kernenergie

Er wordt gesteld dat kernenergie Nederland onafhankelijker maakt van import van energie uit het buitenland. De onderstaande punten hebben mogelijke negatieve gevolgen voor onze streek indien de kerncentrales in de Paulinapolder operationeel worden.

Overwegingen Dorpsraad Biervliet

- In onze streek (West Zeeuws Vlaanderen) zal periodiek transport plaatsvinden i.v.m. de opwerking van splijtstof in o.a. Frankrijk of buiten de EU.
- Tevens zal periodiek transport plaatsvinden van kernafval door onze streek.
- Er bestaat een kans op incidenten tijdens het transport.
- De tijdelijke kernafval opslagcapaciteit van Covra is beperkt en dient te worden uitgebreid bij het in bedrijf nemen van twee nieuwe kerncentrales. Hiermee wordt onze streek verder belast met de opslag van grotere hoeveelheden kernafval, waarvoor nog geen definitieve opslagmethode voorhanden is.
- Import van duurzame stroom uit de Europese Unie is niet ongewenst. Door de koppeling van de hoogspanningsnetwerken uit te breiden kan er een stabiel netwerk worden gecreëerd.

Vraag:

- Kunnen onze overwegingen worden meegenomen in de MER?

Is kernenergie de oplossing?

Wij zien kernenergie niet als oplossing voor ons energieprobleem, en wel vanwege de volgende redenen:

- Bouwtijd

De bouwperiode van Flamanville 3 (European pressurized reactor (ERP) kerncentrale project reactor 3, 1650 MWe, Frankrijk) heeft 17 jaar geduurd en Hinkley Point C (kerncentrale project

Verenigd Koninkrijk, 3200 MWe) zal waarschijnlijk ook de 15 jaar overschrijden. Olkiluoto 3, 1 kerncentrale van 1650 MWe (Finland) bouwtijd omstreeks 16 jaar.

Vragen:

- Hoe gaat de overheid ervoor zorgen dat de overlast gevende bouwperiode tot het minimum beperkt blijft voor de fysieke leefomgeving?
- Hoe gaat de overheid voldoen aan de bredere Europese klimaatdoelstellingen in 2035 als de beide kerncentrales nog niet operationeel zijn en de kerncentrale bij Borsele is gesloten?

- Duurzaamheid

De uranium grondstofreserves zijn beperkt en eindig bij het huidige en toenemende verbruik. De splijtstofcyclus; uraniummijnbouw en vervolgens bewerken tot splijtbare kernbrandstof en het opwerken van de gebruikte splijtstof is een zeer vervuilend proces met radioactief afval. Het maakt Nederland afhankelijk van (onbetrouwbare) landen met uraniummijnen.

Vraag:

- Waarom stelt de overheid dat het gebruik van kerncentrales duurzaam is?

- Kosten

Er wordt verwacht dat de kosten van het bouwproject van de beide kerncentrales enorm zijn, uitgaande van identieke projecten in Europa waar enorme budgetoverschrijdingen bekend zijn. Ook de eventuele dijkverhoging en de verhoogde bouw (terp) van de kerncentrales zal hoge kosten met zich meebrengen.

De kosten voor eindberging van radioactief afval van Covra en de toekomstige ontmanteling van de nieuw te bouwen kerncentrales dient te worden meegenomen bij de vergelijking van kerncentrales met alternatieve energieopwekking. Deze kosten moeten inzichtelijk zijn bij de keuze van kerncentrales en niet naar toekomstige generaties worden doorgeschoven. In de bouwperiode is er geen energieproductie maar wel kosten die alsmaar verder oplopen door de inflatie en de te betalen rente.

Vragen:

- Neemt de overheid de te verwachte budgetoverschrijdingen en de bijkomende enorme hoge kosten voor de eindberging en ontmanteling van de kerncentrales mee in de begroting en communicatie naar de maatschappij?
- Waar legt de overheid de grens bij de voorziene bouwkosten incl. de bijkomende kosten voor eindberging en ontmanteling?
- Is duidelijk wanneer de overheid de bouw staakt bij sterke financiële overschrijding van de begrote bouwkosten?

- Slecht regelbaar

Bij de huidige duurzame alternatieven zoals zonne-energie en windenergie dient de variabele energieproductie opgevangen te worden door kolencentrales, biomassacentrales, en de ultiem snelle gascentrales, of geïmporteerde stroom. Het is economisch onwenselijk om de energieproductie van de beide nieuwe kerncentrales bij te regelen als er overproductie dreigt te ontstaan door te veel aanbod van duurzaam opgewekte stroom. Met als gevolg dat duurzaam opgewekte stroomopwekking moet worden bijgesteld of afgeschakeld. Dit kan huidige en toekomstige investeringen (particulier en bedrijfsmatig) in duurzame opwekking verstoren.

Vraag:

- Hoe zorgt de overheid ervoor dat er geen duurzame opwekking moet worden afgeschakeld en de energietransitie doorgang blijft vinden?

- Alternatieven: zie hoofdstuk 4 Analyse redelijke alternatieven

2 De milieueffectrapportage

UNESCO Geopark Schelde Delta

De Commissie MER vraagt om bijzondere aandacht voor de landschappelijke, geologische en bodemkundige gevolgen van het plan, vanwege de internationale beschermde status van het UNESCO Geopark Schelde Delta.

In de cNRD wordt gesteld dat visualisaties alleen ter ondersteuning worden bijgevoegd. De Commissie MER acht deze echter essentieel om de invloed van het plan op de visuele beleving van het landschap goed te kunnen beoordelen. Tot op heden ontbreken dergelijke visualisaties. De Paulinapolder maakt deel uit van het Vlaams-Nederlands UNESCO Geopark Schelde Delta.

Vragen:

- Kunnen visualisaties worden toegevoegd van de mogelijke locatie van de twee kerncentrales in de Paulinapolder en onlosmakelijk het nieuwe 380 kV hoogspanningsstation bij de locatie Terneuzen?
- Kan de voorziene aantasting van een deel van het UNESCO Geopark Schelde Delta (Paulinapolder) door de uitbreiding van de industrie in agrarisch bestemd gebied worden meegenomen in de MER?

Natura 2000-gebieden

Nederland heeft de gehele Westerschelde aangewezen als Natura 2000 gebied volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Westerschelde is de laatste zeetak in de Zeeuwse delta waar nog sprake is van een estuarium met open verbinding naar zee. Het betreft een zeer dynamisch gebied. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, droogvallende zand- en slikplaten en langs de kust een toename van schorren.

De Westerschelde is één van de belangrijkste gebieden met een grote verscheidenheid aan biodiversiteit. Zo is de Westerschelde een belangrijk wadvogelgebied voor de Delta. Naast de vogels komen er ook o.a. zeehonden en bruinvissen voor. Daarom is het van belang dat we dit gebied koesteren en maximaal beschermen.

Aan de oever van de Westerschelde nabij de Paulinapolder is het Paulinaschor gelegen. Dit unieke en kwetsbare beschermde natuurgebied is onder beheer van Het Zeeuws Landschap. Nieuwe industriële ontwikkeling nabij dit natuurgebied is daarom zeer ongewenst gezien de kwetsbaarheid van het gebied.

Onderdeel van de Plan-MER procedure: onderzoek naar de milieueffecten en inzicht krijgen in deze effecten op de fysieke leefomgeving, impact op waterhuishouding (grondwaterstanden) en de impact op het Natura 2000 gebied.

De twee nieuwe kerncentrales en de andere 3 aanwezige elektriciteitscentrales (Elsta/Dow, Sloecentrale, Borsele kerncentrale) in het gebied en de aanwezige complexe chemische industrie hebben allen koelprocessen waarbij warm koelwater wordt geloosd op de Westerschelde in of nabij het Natura 2000 gebied en daarmee nabij de Paulinaschorren ten noorden van de Paulinapolder met alle gevolgen van dien.

Dag en nacht zal er worden gewerkt. Dit veroorzaakt 24 uur per dag en 7 dagen in de week, vanwege extra verkeer en bouwwerkzaamheden, extra stikstofdepositie, fijnstof, lichtvervuiling en geluidsoverlast.

Het centrum van Biervliet is hoger gelegen (+/- 8 m boven NAP) waardoor de geluidsoverlast mogelijk toeneemt.

Er zijn geluidsbeperkende maatregelen opgelegd nabij het Natura 2000 gebied. (Bron provinciale verordening 2025).

Vragen:

- Wat zijn de korte en langetermijn milieu-effecten op het Natura 2000 gebied t.a.v. de bovengenoemde milieuaspecten.
- Is de impact bekend op het Natura 2000 gebied (Westerschelde, schorren-slikken en platen) en is deze impact toelaatbaar of in strijd met de Omgevingswet en/of plannen van de provincie Zeeland o.b.v. de Vogel-en Habitatrichtlijnen.

- Hoeveel warmtelozing kan de Westerschelde (Natura 2000 gebied) aan op de locatie van de nieuw te bouwen kerncentrales **zonder** dat de Natura 2000 gebieden worden aangetast?

Buitendijks natuurherstel

Om kwaliteitsverbetering te bevorderen van de getijdenatuur heeft de provincie Zeeland zich hard gemaakt om zich in te zetten voor natuurherstel van de Westerschelde. Daarom is er 300 hectare in het tussenliggende gebied (tussen Zwin en de Hedwigepolder) gebruikt voor buitendijks natuurherstel.

Door extra maatregelen wordt voor kwaliteitsverbetering van de getijdenatuur gezorgd. Een voorbeeld van extra maatregelen zijn het aanleggen van strekdammen, waardoor slikken ontstaan. Hierdoor krijgen bodemdieren de kans zich te vestigen, die op hun beurt weer zorgen dat de voedselrijkdom toeneemt. Zo wordt het gebied ook weer aantrekkelijk voor planten, vissen en vogels.

In totaal leveren de buitendijkse maatregelen volgens het NPW-programma (Natuurpakket Westerschelde) een bijdrage aan kwalitatief goede estuariëne natuur.

Nabij de Paulinapolder en de Mosselbanken kan dit herstel bemoeilijkt worden indien hier nieuwe industriële activiteiten gaan plaatsvinden.

Vraag:

- Kan de overheid garanderen dat de bestaande herstelplannen van de provincie Zeeland voor een kwalitatief goede estuariëne natuur meegenomen wordt in de MER?

Effecten en ADC-toets:

De Commissie adviseert om op basis van oorzaak-gevolgrelaties specifiek aan te geven welke Natura 2000-gebieden en soorten beïnvloed kunnen worden, uitgesplitst naar functies (broeden, rusten, hoogwatervluchtplaatsen, zogen). Als na mitigerende maatregelen nog steeds aantasting van natuurwaarden niet uitgesloten kan worden, is volgens de commissie een ADC-toets vereist:

- A (Alternatief): Zijn er geen minder schadelijke alternatieven?
- D (Dwingend belang): Is er sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang?
- C (Compensatie): Worden natuurwaarden elders voldoende gecompenseerd?

Vraag:

- Kunnen wij ervan uitgaan dat effecten en ADC-toets grondig wordt uitgevoerd?

Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) en natuurlijke corridor Braakman

De dorpsraad wijst erop dat de oostzijde van de Paulinapolder grenst aan een natuurlijke aangelegde corridor de Braakman (maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur van Nederland) tussen Biervliet en de bestaande industrie. Ingebruikname van de agrarisch bestemde Paulinapolder vormt voor Biervliet daarom “een polder te ver”. Dit is vastgelegd in de zienswijze “**Dorpsraad Biervliet – Concept cNRD voor het project 380kV Zeeuws-Vlaanderen**” van 3-3-2025 (zie hfd. 8 overzicht geraadpleegde bronnen).

De Paulinapolder is gelegen nabij grotere netwerken van natuurgebieden zoals; de Braakman, Natura 2000 met o.a. de Hoge Platen en het Paulinaschor (Zie bijlage 1 aangewezen natuurgebieden nabij de Paulinapolder).

Toename van industrie ten westen van de Braakman kan verder leiden tot achteruitgang van biodiversiteit, habitatverlies en fragmentatie van deze natuurgebieden. Dit heeft weer directe gevolgen voor het milieu en de leefomgeving. Daarom is het belangrijk dat de Braakman als corridor blijft fungeren tussen de industriële oostkant en de agrarische bestemde westkant van de Braakman.

Gevolgen van bouwen ten westen van de natuurlijke buffer “de Braakman”

- Dit betekent dat er in agrarisch bestemd gebied wordt gebouwd.
- Er wordt geknabbeld aan een integraal rustgebied voor landbouw, recreatie, toerisme, natuur en vooral rust.
- Ingebruikname van dit gebied heeft financiële gevolgen voor agrariërs, ondernemers en bewoners.
- Bouwlocatie erg dicht bij Biervliet, Driewegen en polders nabij Biervliet (3 km). Hierdoor vergroot de impact van het bouwen van de beide kerncentrales op de leefgemeenschap.
- Dit heeft financiële gevolgen voor de bewoners; waarde van onroerende goederen dalen mogelijk.

Vragen:

- Wij vragen om de bestaande- en eventuele noodzakelijke nieuw te creëren natuurlijke bufferzones rond Biervliet als afscherming van de industrie, mee te nemen in de MER.
- Wat zijn de milieu-effecten op de meer dan 600 hectare grote Braakman natuur&bosgebieden en overige nabijgelegen beschermde ecosystemen door toename van o.a. stikstof, fijnstof, geluid en lichtvervuiling?

3 Huidig beleid voor kerncentrales

Waarborgingsbeleid

Nieuwe kansrijke locaties: Terneuzen en Maasvlakte II

In het recent opgestelde Actualisatierapport wordt geadviseerd om ook Terneuzen en Maasvlakte II mee te nemen als alternatieve locaties voor de geplande kerncentrales.

Vraag:

- Worden de nieuwe kansrijke locaties volwaardig meegenomen in de MER-procedure?

Zie ook onze vragen m.b.t. waarborgingsbeleid onder 4.3.4 Terneuzen

4 Analyse redelijke alternatieven

4.3.1 Sloegebied

Er wordt gesteld dat de beide kerncentrales op één gekozen locatie gebouwd moeten worden. Bouwen op de beide locaties A en B in het Sloegebied zou extra geld kosten. Het welzijn van de bevolking en de omgeving (natuur) moet altijd maatgevend zijn boven financiële voordelen.

4.3.4 Terneuzen

Terneuzen is niet opgenomen in het waarborgingsbeleid. Dit wil zeggen dat het gebied niet actief is vrijgehouden van bevolkingsconcentraties om kerncentrales mogelijk te maken. Er is ook nog geen locatiebesluit genomen m.b.t. het te bouwen van het 380 kV station. Deze procedure loopt nog, dus het is voorbarig om te stellen dat een 380kV station wordt voorzien op de Paulinapolder/Mosselbanken. De beide procedures zijn niet op elkaar afgestemd en er wordt daarom onterecht gesteld in deze cNRD dat de bouw van kerncentrales mogelijk is omdat er een 380kV station is voorzien. Er zijn veel zienswijzen en reacties ingediend op de cNRD van het te bouwen 380 kV station. Dit is een extra risico voor de locatiekeuze van de kerncentrales. De lokale bevolking, en dan met name de bevolking van Biervliet, wordt nu belast met een tweede groot project terwijl de locatiekeuze voor het 380kV station project nog niet is afgerond. Het onderzoek naar mogelijkheden voor kerncentrales bij Biervliet is hiermee wel afhankelijk van besluitvorming over 380kV station Zeeuws-Vlaanderen.

Aangezien een 380 kV station een voorwaarde is voor de bouw van twee kerncentrales, zal de procedure voor de locatiekeuze 380kV station eerst moeten worden afgerond.

De locatie Paulinapolder en Mosselbanken is niet op andere criteria (zoals bevolkingsomvang, koelwater, etc.) beschouwd en er wordt in het cNRD aanbevolen om dit wel te doen.

Vragen:

- Moet de locatie Paulinapolder/Mosselbanken worden opgenomen in het waarborgingsbeleid en worden de criteria zoals bevolkingsomvang en koelwater dan meegewogen?
- Wat betekent het voor Biervliet en omgeving als Paulinapolder/Mosselbanken wordt opgenomen in het waarborgingsbeleid? Denk hierbij aan toekomstige groei en economische ontwikkelingen?
- Welke eerder afgevalen kerncentrale locaties komen weer in beeld onder de aangepaste criteria in 2024?

4.3.7 Afweging locaties

In het cNRD wordt gesproken over de Axelse vlakte (Plot B) als mogelijke locatiekeuze voor kerncentrales. Het is onduidelijk door welke belemmeringen Plot B (Axel) is afgevalen als potentiële locatie voor kerncentrales.

Vraag:

- Kan de overheid aangeven waarom Plot B (Axel) is afgefallen als potentiële locatie voor kerncentrales?

Alternatieven aangedragen door de Dorpsraad Biervliet

Er zijn nog heel veel (industriële) daken in Nederland beschikbaar die zich perfect lenen voor goedkope zonneopwekking. De overheid stimuleert deze uitbreiding ook nog steeds bij bedrijven d.m.v. de energiebesparingsplicht.

De komende jaren worden de geplande windparken (o.a. op zee) en zonne-installaties in gebruik genomen en kan de elektriciteit worden gebruikt om waterstof te produceren. Ook kan er extra waterstof geïmporteerd worden, zodat de waterstof economie verder aangejaagd kan worden. Deze waterstof kan opgeslagen worden, of getransporteerd in het bestaande gasnet naar de verbruikers, zoals dit al gerealiseerd is tussen Dow en Yara.

Nabij Biervliet zijn twee gasgestookte operationele energiecentrales (Elsta-centrale op het Dow terrein en de Sloecentrale in Vlissingen Oost) aanwezig. De Elsta-centrale is omgebouwd en kan momenteel 25% waterstof verbranden. Het is technisch mogelijk om beide energiecentrales om te bouwen naar 100% waterstof. Hierbij is het belangrijk om voldoende waterstof te produceren en op te slaan. Ook deze kansen moeten serieus worden bekeken.

In Vlissingen-Oost staat de eerste grote operationele batterijopslag van Nederland van 10 MW. Tegenwoordig worden er batterijopslag faciliteiten gebouwd van 100 tot ± 850 MW gebouwd. Hier dient ook verder naar gekeken te worden in het kader van de energie mix.

Kan de investering voor de kerncentrales (inclusief kosten voor eindberging en ontmanteling) gebruikt worden om een mix aan duurzame energieopwekking te realiseren zoals; 1) uitbreiding van wind- en zonne-energieopwekking, in combinatie met electrolyzers voor het produceren van waterstof en grootschalige opslag van de geproduceerde waterstof. 2) batterijopslag en 3) bestaande- of nieuw te bouwen waterstofgestookte gascentrales om ons stroomnet stabiel houden?

Nieuwe technologieën verder ontwikkelen b.v. re-compressie van lagedruk stoom, getijde energie, golfenergie.

Ontwikkeling van Thorium kerncentrales!

Inzetten op de korte keten:

- Stadsverwarming met restwarmte (o.a. van nabij gelegen Zeeuws Vlaamse industrie)
- Lokale batterijopslag nabij woonkernen zodat de zonnepanelen maximaal kunnen produceren (o.a. in Biervliet)
- Zelfvoorzienendheid van het woningbestand en MKB stimuleren door de overheid.

Vraag:

- Kan de overheid aantonen dat er voldoende onderzoek is gedaan naar duurzame alternatieven, zoals hierboven aangedragen?

Juridische onderbouwingen verplichting tot onderzoek naar alternatieven voor kerncentrales.

De cNRD vormt het uitgangspunt voor de MER. Er wordt van uitgegaan dat de beleidsveronderstellingen objectief, actueel en juridisch toetsbaar zijn. Zonder onderbouwing ontstaan risico's op ondeugdelijke besluitvorming en schending van nationale wet- en regelgeving.

In de Inleiding van het cNRD, wordt aangegeven dat het kabinet heeft besloten om in te zetten op de voorbereiding van twee nieuwe kerncentrales omdat kernenergie volgens hen een belangrijke bijdrage kan leveren aan de doelstelling dat Nederland in 2050 klimaatneutraal kan zijn. Hiermee sluit het cNRD een alternatief zonder kernenergie bij voorbaat uit, wat mogelijk juridisch onaanvaardbaar is.

Vraag:

- Kan de overheid de Dorpsraad Biervliet informeren over de plicht om duurzame alternatieven te onderzoeken i.p.v. kerncentrales?

5 Referentiesituatie en autonome ontwikkeling

5.3 Terneuzen

5.3.1 Werkgebieden

De werkgebieden die momenteel in de cNRD worden benoemd bestaan uit 6 ruimtelijk te onderscheidentypen:

- Hoofdterrein na oplevering > 60-70 ha.
 1. Locatie primaire (reactoren en turbines) en secundaire (kantoren, parkeren etc.) voorzieningen.
- Terreinen in de bouwfase > 60-70 ha extra.
 2. Toegangswegen en parkeren.
 3. Opslag, bouwinrichtingen en fabricage (o.a. betonfabriek)
- Terreinen in de bouwfase > onbekend.
 4. Parkeerplekken buiten bouwterreinen.
 5. Huisvesting buiten bouwterreinen.
 6. Grondopslag buiten bouwterreinen.

Vraag:

- Kan de overheid het totale benodigde ruimtebeslag van de bouw van de kerncentrales en het benodigde 380 kV station inzichtelijk maken voor de burgers uit het betreffende gebied en de nabijgelegen dorpen zoals; Biervliet, IJzendijke, Hoek, Hoofdplaat, Phillipine?

5.3.2 Interconnectie met 380 kV station

Integrale projecten vergroten alle voorheen genoemde bezwaren; 380kV hoogspanningsstation, aanlanding stroom en omvormerstations, hoogspanningsmasten, electrolyser en LNG-opslag.

Vraag:

- Kunnen de integrale projecten (minimaal het onlosmakelijke 380kV hoogspanningsstation) meegenomen worden in de MER-studie?

5.3.3 Infrastructuur

De infrastructuur in de regio is niet berekend op grote verkeersstromen van en naar de bouwplaats van de twee nieuwe kerncentrales in de Paulinapolder. In de cNRD wordt gesteld dat de Paulinapolder via Biervliet ontsloten is op de N61 in het zuiden. Het betreft hier smalle 60 km polderwegen zonder fietspaden of veiligheidsstroken. De bewoners van Biervliet en omliggende polders willen geen overlast ervaren door extra verkeersbewegingen door werknemers en bouwverkeer. Onze schoolgaande kinderen moeten op een veilige manier naar school kunnen blijven gaan via de bestaande kortere route langs Dow. Bewoners en toeristen moeten veilig kunnen blijven wandelen en fietsen over de polderwegen, via uitgezette regionale wandel- en fietsnetwerken.

Door de toename van het aantal verkeersbewegingen, met in achtneming van het toegenomen verkeer op de route tussen Rotterdam en Gent/ Zeebrugge, neemt de kans op verkeersopstoppen toe. Een kleine calamiteit in de Westerscheldetunnel zorgt er momenteel voor dat alle verkeer vast staat van en naar Walcheren en de uitvalswegen van en naar Terneuzen.

Ook een vlotte bereikbaarheid van belangrijke instellingen zoals scholen, horeca, winkels en het ziekenhuis in Terneuzen moet gewaarborgd blijven. Brandweer, ambulance, politie en andere hulpdiensten moeten vlot doorgang kunnen krijgen. Bij een mogelijke calamiteit met de bestaande kerncentrale in Borsele (minder dan 10 km hemelsbreed) en in de toekomst met de twee nieuwe kerncentrales in Terneuzen (Paulinapolder) moet de bevolking vlot en veilig kunnen evacueren.

Vraag:

- Kan de problematiek met de infrastructuur zoals hierboven beschreven worden meegenomen in de MER-studie?

5.3.4 Landschappelijke impact kerncentrales.

Wij denken hierbij aan visuele verstoring zoals de bouw van eventuele koeltorens, industriële infrastructuur zoals hoogspanningsmasten, verhoogde bouw (terp), zichtbare industriële bebouwing en een verzwarende van de zeedijk waardoor deze hoger en breder wordt.

Vragen:

- Kan de visuele impact op de omgeving worden meegewogen in de MER?

5.3.5 Cultuurelementen

Verlies cultuurhistorische elementen en de toegang ertoe.

In de oude zeedijk van de Paulinapolder zijn twee coupures direct na de indijking rond 1845 aangelegd, om de achterliggende polder (Beukelspolder) te beschermen. Het betreft een rijksmonument nabij de Eiersgatweg en een gemeentelijk monument nabij de Paviljoenweg. Tussen de boerderij 'het Paviljoen' en de zeedijk ligt een oude kasseienweg. Dit is de oude verbinding tussen Biervliet en het voormalige Paulina haventje. Een ander historisch feit betreft de landing van de Canadezen op 8 oktober 1944. Zij waren het die West Zeeuws-Vlaanderen hebben bevrijd van de Duitse bezetters. Hiervoor is het oorlogsmonument opgericht en wordt op deze plaats nog altijd jaarlijks de dodenherdenking door de bevolking van Biervliet gehouden met vele aanwezigen, schoolkinderen, muziekvereniging de Biervlietse Harmonie, direct of indirect betrokkenen en vertegenwoordigers van de gemeente Terneuzen. Biervliet e.o. hechten veel waarde aan deze cultuurhistorische elementen. Ook de Stichting Behoud Monumenten Biervliet houdt zich serieus bezig met het instand houden van deze monumenten.

Vraag:

- Kan het mogelijke verlies van cultuurhistorische elementen en de toegang ertoe, worden meegenomen in de MER?

5.3.6 Gezondheid

Het meten van de te verwachte effecten op kinderen van 0 t/m 18 jaar m.b.t. verandering in groei, gedrag, fysieke en mentale gezondheid tijdens de bouwperiode van de kerncentrale.

Wat zijn de effecten van fijnstof, geluid en licht op de gezondheid van de bevolking, natuur en ecosystemen binnen een straal van 10 km.

Wat zijn de effecten op de gezondheid van mensen met luchtwegaandoeningen (COPD).

Metten van de toename van gevallen van kanker, hartfalen en mentale klachten tijdens de bouwactiviteiten t.o.v. de huidige situatie zonder kerncentrales en bouwactiviteiten in een straal van 10 km.

Gezondheid algemeen: stress (verstoring rust 24/7 over 15 jaar), financiële stress over woningwaarde vermindering, ademhaling, mogelijke incidenten met radioactiviteit, extra dichtbij zijn de bron voor Legionella besmetting via koeltorens.

Gezondheidszorg; ziekenhuiszorg, huisarts, tandarts, noodhulp. Grotere zorgvraag door arbeiders kerncentrales maakt toegankelijkheid eigen bewoners **nog moeilijker** dan het nu al is.

Vraag:

- Zijn de gevolgen voor de algemene gezondheid in kaart gebracht met name op kinderen?

5.3.7 Veiligheid

De veiligheid voor de inwoners is een zeer belangrijk aspect

Voor de volgende zaken vragen wij daarom aandacht in de MER.

- Te verwachten problematiek met de vele werknemers (arbeidsmigranten) van elders (± 15.000)
- Denk hierbij aan de veiligheid van de leefomgeving, het veiligheidsgevoel 's avonds en 's nachts, benodigde extra hulpverlening (b.v. toezichthouders en politie)
- Biervliet e.o. erg dicht gelegen bij de kerncentrales! Bij een mogelijk rampscenario (3 km) is de evacuatie-snelheid onzeker.
- Benodigde hulpverlening bij rampscenario's (denk hierbij aan overstroming, brand, kernongeval)

- Extra bron voor een legionella besmetting bij eventuele plaatsing van koeltorens.

Veiligheid t.a.v. bestaande havens

Ongewenste risico's voor havens North Seaport en Antwerpen. Bij calamiteit worden deze havens onbereikbaar.

Vraag:

- Kunnen alle bovengenoemde veiligheidsaspecten worden meegenomen in de MER?

5.3.8 Woongenot

- Verlies van de rustige rurale omgeving, waarvoor bewust is gekozen door vele bewoners, tijdens de zeer lange bouwtijd van ±15 jaar.
- Toegang tot de Paulinapolder, monumenten en nabijgelegen zeedijk gaat verloren.
- Uitzicht wordt verpest (o.a. industriële complexen, koeltorens en extra hoogspanningsmasten)
- Detailhandel & Horeca worden ontoereikend bij de grote toename van de toekomstige werknemers.
- De bouw van de kerncentrales kan mogelijk de huidige problemen met het grondwaterniveau in Biervliet verergeren. Dit heeft nadelige effecten op de gebouwen in de kern. Ook de landbouw maakt gebruik van grondwater.

Vraag:

- Neem de grondwaterproblematiek en de watervoorziening voor de landbouw mee in de MER.

5.3.9 Geluidshinder

Geluidsaspecten

- Hoogte niveau van Biervliet.
- Geluidsoverlast bouwactiviteiten 24/7.
- Geen natuurlijke barrière tussen bouwlocatie en Biervliet en polders.
- De locatie Paulinapolder is gelegen in de directe nabijheid van stiltegebied b (Westerschelde) met een gemiddelde geluidsniveau LAeq van bij voorkeur 40dB (A) maar ten hoogste 48 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode. (Bron provinciale verordening 2025). De bouw van kerncentrales loopt tegen deze geluidsgrenzen aan.
- Verkeerslawaaï neemt toe in Biervliet en polders door extra verkeersbewegingen.

5.3.10 Maatschappelijke gevolgen

Ruimtelijke Ordening

De Paulinapolder heeft een agrarische bestemming en geen industriële bestemming (zie: bestemmingsplan gemeente Terneuzen, bijlage 2)

Het regionale gebied West Zeeuws-Vlaanderen is vanouds economisch afhankelijk van de landbouw en van het toerisme. Door industrialisatie van dit gebied ontnemen je de eigenheid en bijzondere karaktereigenschappen van dit mooie stukje Nederland (West Zeeuws Vlaanderen).

Maatschappelijke acceptatie

In een waardevol landelijk gebied zoals de Paulinapolder, hebben de bewoners en agrariërs grote bezwaren tegen de bouw van de kerncentrales aangezien dit hun bestaan bedreigt.

6 Reikwijdte en detailniveau effectbeoordeling plan-MER

De Dorpsraad heeft hier kennis van genomen en niet meegenomen in de zienswijze.

7 Tot slot

Tot slot wijzen wij u er graag op dat wij ons gedurende het locatieonderzoek het recht voorbehouden om op een later moment tot een definitief standpunt te komen, op basis van bevindingen in de verdere rijksprocedure.

Met vriendelijke groet,

Dorpsraad Biervliet

Biervliet, 25 juni 2025

Secretaris

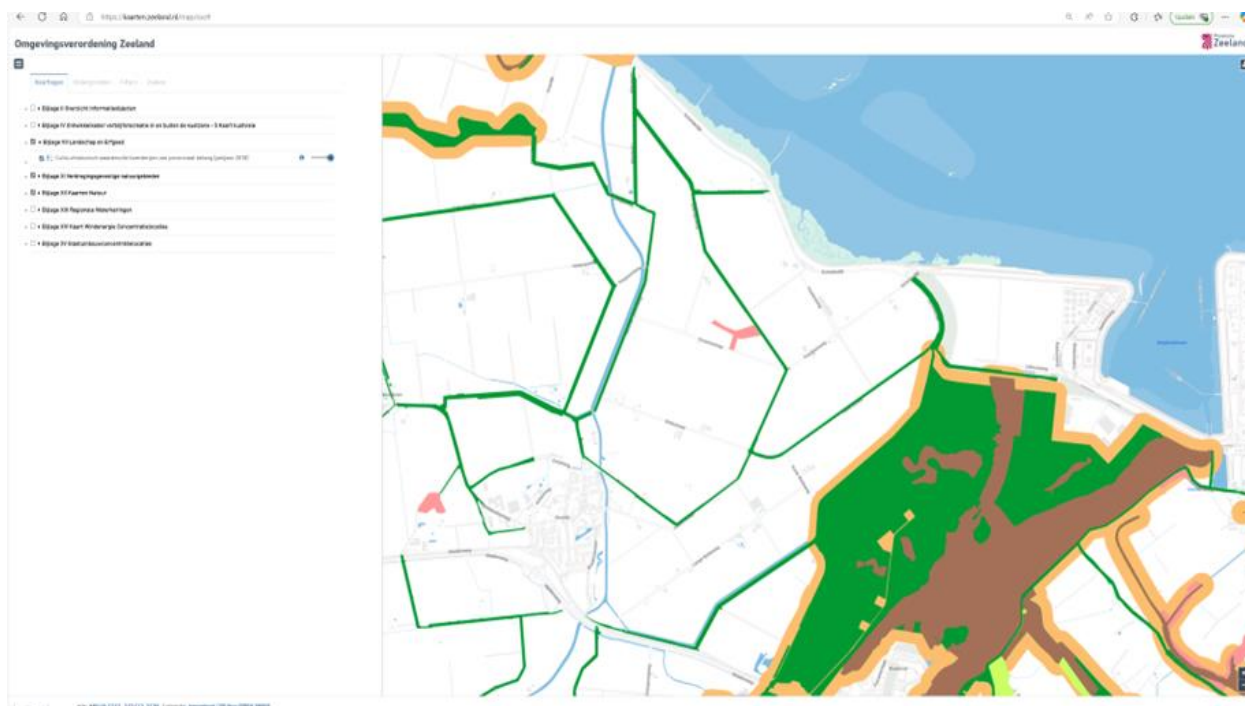
Debby van Beest (waarnemend)

Voorzitter

Carlo van Craenenbroeck

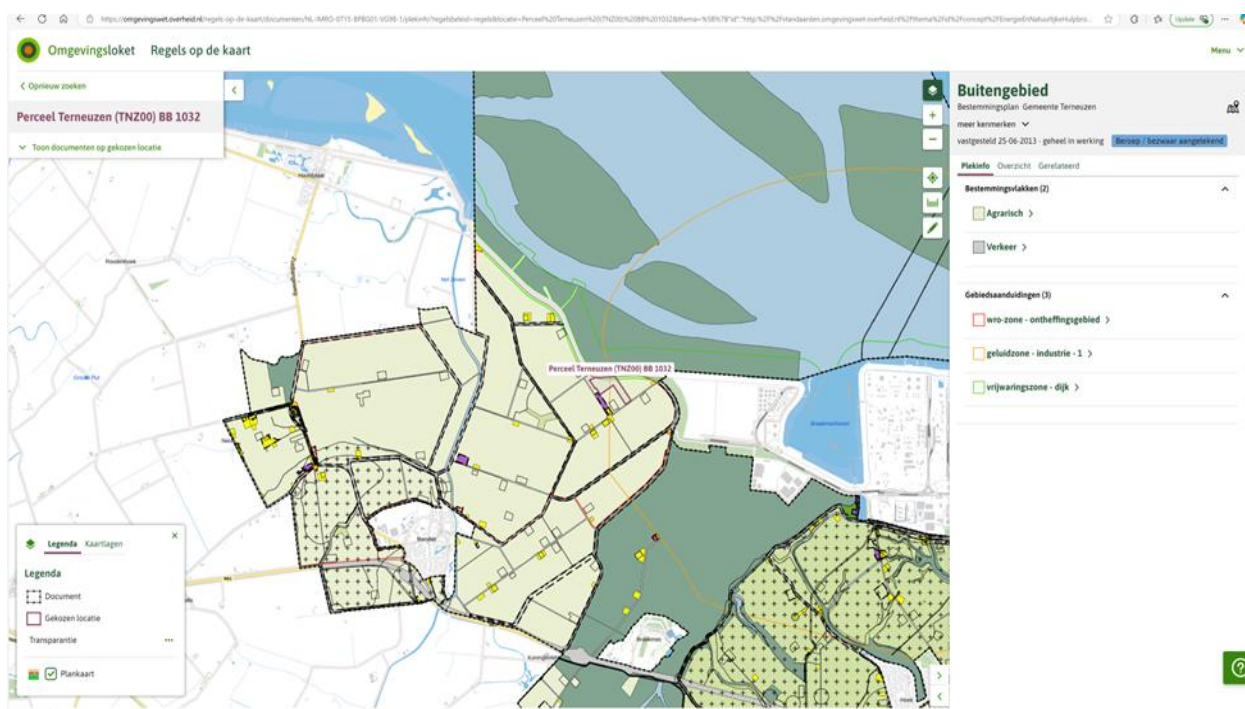
8 Bijlagen

Bijlage 1

Omgevingsverordening Zeeland: bestaande natuur

Bijlage 2

Bestemmingsplan gemeente Terneuzen

9 Overzicht belangrijke bronnen

Aardkundig waardevolle gebieden:

<https://data.overheid.nl/dataset/54145-aardkundig-waardevolle-gebieden--artikel-5-46-omgevingsverordening-zeeland->

UNESCO Geopark Schelde Delta:

www.scheldedelta.eu/nl
[Ontstaansgeschiedenis Schelde Delta](#)

Gemeente Terneuzen:

[Energietransitie - Gemeente Terneuzen](#)
[Omgevingsplan gemeente Terneuzen - Regels op de kaart - Omgevingswet - Regels op de kaart - Omgevingsloket](#)
https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0715.SVTerneuzen2010-VG99/d_NL.IMRO.0715.SVTerneuzen2010-VG99.pdf

Natuurbeheerplan Zeeland 2025:

<https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-97101>

Omgevingsverordening provincie Zeeland:

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR709135>
<https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-gm0715-2020-omgevingsplan-2/plekinfo?locatie-stelsel=RD&locatie-x=38960&locatie-y=374125&bestuurslaag=gemeente&session=42c174a9-88f3-425f-9961-66a46fc3df0d>
<https://kaarten.zeeland.nl/map/ovz#>

Provincie stikstof aanpak

<https://www.zeeland.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/aanpak-stikstof/actuele-situatie-stikstof>
<https://www.zeeland.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/aanpak-stikstof/vergunningverlening-stikstof>

Kerncentrales provincie Zeeland

[Kerncentrales naar Zeeland, waarom en hoe | Provincie Zeeland](#)

Natura 2000

<https://www.natura2000.nl/>

Nationaal Landschap Zuidwest Zeeland:

www.VVVZeeland.nl

Betreffende Biervliet

https://www.biervliet.nl/fileadmin/user_upload/Werkgroepen/Energie/Versie_04d_EW_Tennet_380kV_hoogspanningsschakelstation_-_Final.pdf
[www.biervliet.nl/cNRD380kV_hoogspanningsstation te raadplegen](http://www.biervliet.nl/cNRD380kV_hoogspanningsstation_te_raadplegen)
www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten
[Ontdek de polders van Biervliet - Recreatieve fietsroute | RouteYou](#)
<https://www.hetzeeuwse-landschap.nl/>
[Lijst van rijksmonumenten in Biervliet - Wikipedia](#)
[Lijst van gemeentelijke monumenten in Terneuzen \(gemeente\) - Wikipedia](#)
[Wandelnetwerk Zeeland](#)

Wandel- en fietsnetwerken

[Grenslandpad etappe 03 - Wandelnet](#)
[Ontdek de polders van Biervliet - Recreatieve fietsroute | RouteYou](#)
[Fietsroute door Breskens, Biervliet, IJzendijke](#)

Gelijksoortige kernenergieprojecten in Europa

<https://www.edfenergy.com/energy/nuclear-new-build-projects/hinkley-point-c>
www.framatome.com
www.tvo.fi